

Səmimi dost, gözəl insan, təc-rübəli naşir Müşfiq Qasimovun qəfil ölüm xəbəri bir göz qırpmında yayıldı və həmin andaca sosial şəbəkələrdə barəsində xoş sözlər, ifadələr, təəssüf dolu fikirlər səslənməyə başladı. Mən də Müşfiqi yaxından tanıyan bir şəxs kimi çox heyrətləndim, təəssüfləndim onun ölümünə.

Müşfiq müəllimin qardaşı, əziz dostum, tanınmış naşir, Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvü Elman Qasimovla növbəti söhbətimiz yenə Müşfiq barəsindədir. Bu yazımda Elman müəllimin söhbətindən bəzi fraqmentləri diqqətə çatdırmağa çalışdım:

Tanışlıq üçün deyək ki, Qasimov Müşfiq Şəmil oğlu 14 fevral 1969-cu ildə Zərdab rayonunun Körpükənd kəndində anadan olub. Birinci Qarabağ müharibəsində zabit kimi iştirak edib. 2010-cu ildən Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin Nəşriyyat-poligrafiya mərkəzində istehsalat və kommersiya direktoru vəzifəsində

yanardı ki, onun əl-ayağına, üst-başına toz dəyməsin. İllər keçdi, indi torpaq məni anama, qardaşıma toxunmağa qoymur. Bu da mənim üreyimi ağrıdırmaq param-parça edir...

Mən ağrıların nə vaxt başladığını indi bildim. İndi bildim ki, əziz bir adamınla oturub danışmaq istəyirsən, amma artıq həmin adam həyatda yoxdur, bax onda ağrılar da-

Bir vədəsiz yel əsdi, Tökdi gülüm ağlaram

... Ruhun şad olsun, heyf sən-dən, mehriban qardaşım, gözümü yaşlı qoyan qardaşım, mənə oddan köynək geyindirən qardaşım, son-suza qədər qəlbimin içindəsen! Cənnətdə olan ilk bayramın mübərək olsun!

Elman müəllim müqəddəs dərdi ilə baş-başadır. Onu kiritmək, ona təsəlli vermək mümkün deyil, bir də axı nə deyəsən ki, qardaşı ölən bir insan üçün təsəlli olsun? Əslində isə Elman müəllimin təsəlliyyə-filana ehtiyacı yoxdur. Təsəllisi ondadır ki, Müşfiq iki tərbiyəli, mərifətli, saf əqidəli övlad tərbiyə edib. Bu övladlar ictimai həyatda öz yerlərini tutan, atalarının ülvə əməllərinə sahib duran insanlardır. Bir də Elman müəllimin ən böyük təsəllisi ondadır ki, Müşfiq az yaşasa da, təmiz yaşadı. Təmiz yaşadı ki, onun haqqında pis danışanda heç kim inanmasın. Mən qardaşımı ömürlük itimədim ki, bir gün yenə onunla

Bir vədəsiz yel əsdi...

yaxud, sel gedər, daş qalar, el gedər qardaş qalar

çalışırdı. Əsl ziyalı kimi böyük nüfuz sahibi idi. Bir oğul və bir qız atası idi. Müşfiq müəllim 9 mart 2025-ci ildə qəflətən dünyasını dəyişdi və doğulduğu kənddə atasının yanında dəfn olundu.

Elə həmin andaca daş mənzilli daş otaqdan bir ixtiyar ana oğlunu görüb fəryad qopardı, nalə çekdi, lakin bu səsi özündən və istekli balasından savayı heç kim eşitmədi. Ana oğlunun başını sinəsinə sıxdı, dərdli-dərdli sızıldadı: "Sən bura niyə belə tez gəldin ay oğul? Bura sənənin yerin deyil, axı?! Sənənin orada hələ çox işlərin var idi. Oğul evləndirməli idin, qızını yerbəyər etməli idin. Sən bu işləri kimə həvalə etdin?! Balalarını kimə tapşırıb gəldin?!"

-Mehriban anam, hər gün başımın üstündə narahat ruhlar dolanırdı. Ruhunuzun dincliyi olsun deyə səni, atamı, bir də qardaşımın əziz balasını-23 yaşlı Elvini görməyə və ona arxa-dayaq olmağa gəldim. Tez gəldim ki, ruhunuz inciməsin.

Bayaqdan sağ əli üreyinin başında qalan ixtiyar bir ata çağırılmış gələn "qonağa" zənd ilə bəxşirdi. Handan-hana oğlunu tanıdı. Heyrətindən gözləri böyüdü, amma addım atıb yaxınlaşmağa təqəti olmadı: "Biz ayrılanda 33 yaşı vardı balamın, həmin vaxtdan 23 il keçir. İllərin həsrəti onu çox dəyişdirib". Ata sanki qəflətdən ayıldı, təəccübləndi: "O bura niyə gəlib?! Onu bura kim çağırıb?! Başımızdan aşan dərdimizin üstünə bir dərd də gətirdi".

"Qonaq" çoxdandır ayrıldığı qardaşının oğlu ilə görüşmək istədi. Anası qoymadı:-Toxunma dedi, qoy yatsın, bu gecə yatmayıb. Hər gecə başını dizimin üstünə qoyur, mən də ona layla çağırıram:

**Laylay dedim yatasan,
Qızıl gülə batasan,
Qızıl gülün içində
Şirin yuxu tapasan!**

Elman müəllim bir qədər arxaya qayıdır. ...Bir vaxt anam ailəmizin sonbeşiyi olan Müşfiqi torpaqla oynamağa qoymazdı, onu gül kimi-çiçək kimi saxlayardı. Ayağını daşdan, gözlərini yaşdan qoruyardı. Torpaqla qardaşımın arasında da-

ha da şiddətlənir. Mən indi bildim ki, insanı qocaldan həyat deyil, insanı qocaldan son mənzilə yola saldıqın əzizini bir daha görə bilməməyindir. Bir vaxt anlayırsan ki, bəzi insanlar ömürlük sənə qəlbində yaşayacaq, amma həyatda olmayacaq...

...Bağışla ana, bağışla ata, əlimdən heç nə gəlmədi, gücüm çatmadı, qardaşımı saxlaya bilmədim...

...Məzarını ziyarət edəndə təsəlli tapmasam da, üreyimin qara qanlarını içimə dağıda bilirəm. Göz yaşlarım qəlbimdəki qara qanları yuyub təmizləməkdə acizdir. Tez-tez ziyarətinə gəlirəm, əzizim! Təzə, tər çiçəkləri döşəyirəm məzarının üstünə. Eh, daş nə bilir çiçək nədir?! Ayların üreyimdə ərp bağlayan nisgini "əritməyə" çalışıram. Fəqət, buna nail ola bilmirəm. Görüşüb qayıdandan sonra növbəti görüşdə özümə ola bilmirəm. Üreyimin qaysaq bilməyən yaraları sızıldayır...

Qeybdən səs:

**Bu yol oramı gedir?
Aşib oramı gedir?
Gözədən yaş tökmək ilə
Qəlbədən yararı gedir?**

...Söz də tapa bilmirəm, qardaşımın ruhunun dincliyi üçün. Neyləyim, necə edim ki, Allah ona gözəl qapılar açsın, o dünyada da üzündən gülüş, həyatından sevinc əskik olmasın. Gözəl olan nə varsa, onun nəsibi olsun. "İman gətirən və yaxşı işlər görən kimsələrə müjdə ver; onlar üçün ağacları altından çaylar axan cənnətlər vardır... Onlar orada əbədi qalacaqlar". **"Qurani-Kərim"...**

...Torpağın üzü soyuq olar, insan dünyadan köçəndən bir müddət sonra hər şey təcridən "adiləşir"-deyirlər. Mən bu fikirlə qətiyyən razılaşmıram. Qardaşımla aramızdakı məsafə artdıqca, biz daha da yaxınlaşıq. Mən nur üzlü qardaşıma daha çox bağlanıram, ona olan sevgimi ölçmək mümkün deyil. Bunun üçün göylər qədər tərəzi vahidi, yer kürəsi boyda çəki daşı azlıq edər...

Qeybdən səs:

**Getdi gülüm ağlaram,
Oldu zülüm ağlaram**

görüşəcəyəm. Yuxusuz qaldığım gecələrimi ona hiss etdirməyəcəyəm. Amma bizim bu görüşümüz daha möhtəşəm olacaq!..

...Müşfiqlə demək olar ki, eyni peşənin daşıyıcılarıydı. Ayrı-ayrı müəssisələrdə qəzet-kitab çapı ilə məşğul olurdular. Bəzən mənə aid olan ağır bir işi də o, öz çiyinə götürürdü. Mən isə onun özünü ömrümdə birçə dəfə çiyinə götürürdüm!

...Belə bir atalar sözünü xatırlayıram: Dəmiri nəm yeyər, insanı qəm. Bəli mən yıxılmadım, məni dərd yıxdı. "Gecələr yatmayan insanın gündüzə sığmayan dərdləri vardır" (İmam Hüseyn)

... Dünyaya gələndə ailəmizi dünya boyda sevincə qərq etmişdi, gedəndə də o boyda kədər qoyub getdi. İllər keçdikcə mən bu qədər ağrıya necə dözəcəyəm, İlahi!..

...Gül üzüm, nur çələngim indi haqqın dərgahındasan. Haqqın mübərək, cənnətməkan qardaşım!..

...Qara torpaq, qardaşımdan muğayət ol, ona yaxşı bax. Məndən çox ona yaxın sənəsen. O, sonsuzluğa qədər sənənlə bir olacaq. Ətrini də istədiyin vaxt özün ala bilərsən, mən yox! Hə, indi rahat uyu, qardaşım, heç nədən nigran olma. Sənə əlvəda demirəm, salam deyirəm!..

Müşfiqin ürək dostu, hamımızın sevimlisi, çox hörmətli qardaşımız Teyyub Xəlilovun Müşfiqə həsr etdiyi şeirin bir bəndini təqdim etməyi gərəkli bildik.

**İndi üreyimdə yerin boş qalıb,
Həsərdən gözümdə donub yaş qalıb
Qəlbimdə ağırly ağır daş qalıb,
Səni arayıram hər axşam-səhər
Ayrılma bizlərdən Müşfiq, qayıt, gəl!**

Müşfiq Qasimov necə insan idi? Onun haqqında indiyə qədər bilmədiyimizi bir qəzet yazısında bəyan etmək mümkün deyil. Fikrimiz var ki, gələcəkdə onun barəsində bir kitab yazacaq, yaxud film çəkəcək və indi deyə bilmədiklərimizi orada şərh edək. İndi isə həmdəminiz xatirələrdi, acı, ya da şirin, fərq eləməz, xatirələr həmişə əzab verir.

**Faiq ŞÜKÜRBƏYLİ,
Azərbaycan Jurnalistlər
Birliyinin üzvü**